

A KORMÁNYVÁLSÁG KIHATHAT ROMÁNIA MINŐSÍTÉSÉRE, ÉS A HELYREÁLLÍTÁSITERV IS TOVÁBB KÉSHET A FITCH SZERINT

Veszélybe sodorja a gazdaságot a politikai krízis

Megkorgatta a vészharangot a Fitch Ratings hitelminősítő intézet a romániai kormányválság miatt. A politikai csörte aggódommal tölti el a romániai üzleti szférát is, a vállalkozók elhúzódo krízistől tartanak, és Klaus Iohannistól várnak segítséget.

» BÁLINT ESZTER

A romániai politikai válság kihathat az országos helyreállítási terv (PNRR) elfogadására, mint ahogy az ország adósbesorolására is – kongatta meg a vészharangot a Fitch Ratings nemzetközi hitelminősítő intézet. Kedden kibocsátott figyelmeztetésében az intézmény szakemberei felidéztek, hogy a koalíció a kormányprogramban ambíciózus reformokat javasolt, azok azonban késnek. „A kormánykoalíció összeomlása negatívan befolyásolhatja a szilárd fiskális politikákra tett törekvéseket, amelyek létfontosságúak a »BBB-« besorolás negatív kilátásának rendezéséhez” – fogalmaznak.

Romlottak a kilátások

A News.ro hírügynökség által idézett dokumentum röviden felidézti, hogy a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és az USR-PLUS pártszövetség közötti konfliktus fokozódott az elmúlt hetekben, miközben a legfrissebb közvélemény-kutatások szerint az ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) jól áll, egy esetleges előrehozott választás esetén kormányt tudna alakítani. „Ez a tény nyomást gyakorolhat a többi félre, hogy kompromisszumot kössön a hatalom megőrzése érdekében” – vallják a hitelminősítő elemzői.

Ami pedig a reformok sorsát illeti, a Fitch nem bízik abban, hogy egy kisebbségi PNL-kormány vagy egy új PSD-kabinet képes vagy kész lenne

politikai szempontból kényes reformokat végigvinni az egészségügy, a bérpolitika, a nyugdíjak és az igazságszolgáltatás terén. „Emiatt még tovább késhet a kormány által eredetileg szeptember végére várt európai bizottsági jóváhagyás a PNRR-re” – figyelmeztet a hitelminősítő. A dokumentumban utalnak a költségvetési hiány visszaszorításának szükségességére is, és úgy értékeli, hogy a kormány az elmúlt hónapokban tett előrelépéseket ezen a téren, de most romlottak a kilátások.

„Mélyebb reformok nélkül maradnak a hosszú távú fiskális kihívások, valamint a költségvetési és külső kockázatok. A pozitív hitelminősítéshez bízni kellene abban, hogy a hatóságok hiteles költségvetési terveket fognak gyakorlatba ültetni, amelyek közepes távon stabilizálják az államadósságot. A reformok terén tett előrelépések elmaradása negatív hitelminősítéshez vezethet” – irányítja rá a figyelmet a Fitch Rating, amely várhatóan október 22-én ad ki újabb jelentést Románia besorolásáról. Románia adóssztyálya a Fitchnél jelenleg BBB-. Ez a befek-

tetésre ajánlott kategória legalacsonyabb szintjének felel meg, ez alatt már a befektetésre nem ajánlott, spekulatív szint található.

Cițu: a reformok nem állnak meg

Bár kabinetét bukás fenyegeti, Florin Cițu miniszterelnök optimista, szerint előlélegese a hitelminősítő aggodalmait, mivel kormánya folytatja a reformokat. „Tudják jól, évente kétszer-háromszor tárgyalom, tárgyalok a hitelminősítővel, most is fogok, elmagyarázom nekik, hogy a reformok folytatódnak. A PNL egy felelős párt, egy olyan alakulat, amely nem elkényeztetett gyerekekből áll, akik az első gondnál összeszedik a játékaikat, és lelépnek, egy olyan párt, amely érdekelt Románia kormányzásában és a kormányprogramban felvállalt reformok megvalósításában” – válaszolta a Fitch figyelmeztetését firtató kérdésre a kormányfő tegnapi sajtótájékoztatóján. Hozzátette: nagy költségvetési bevételekre számít, aminek köszönhetően csökkenni fog a deficit, és tartható lesz az Európai Bizottság által a tavasszal elfogadott hiánycél.

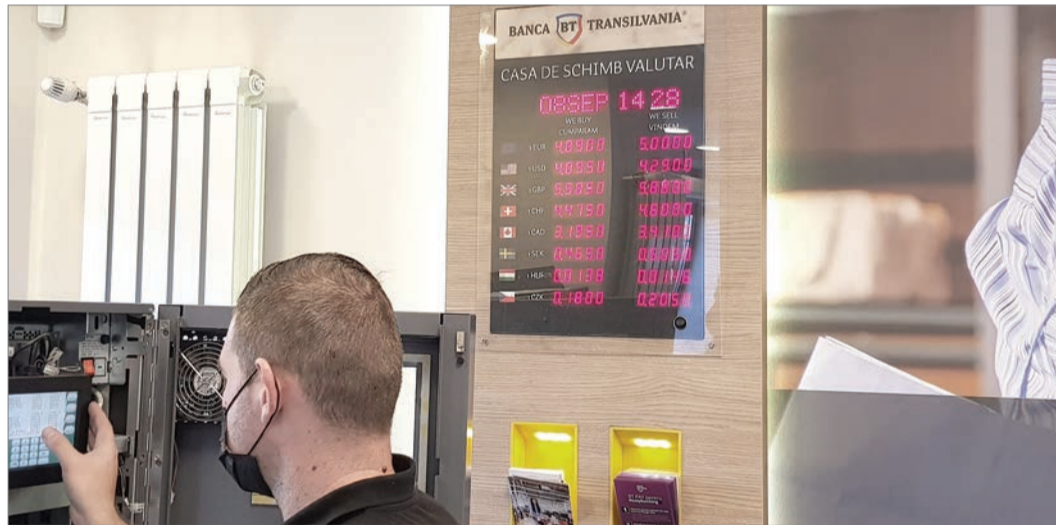
» „A pozitív hitelminősítéshez bízni kellene abban, hogy a hatóságok hiteles költségvetési terveket fognak gyakorlatba ültetni, amelyek közepes távon stabilizálják az államadósságot. A reformok terén tett előrelépések elmaradása negatív hitelminősítéshez vezethet” – irányítja rá a figyelmet a Fitch Ratings.

Aggódik az üzleti szféra is

Aggódalommal tölti el a politikai válság a romániai üzleti szférát is, a Romanian Business Leaders több mint 200 vállalkozó nevében kéri Klaus Iohannis államfőtől, hogy teremtsen újra stabilitást. „Egy soha nem látott gazdasági nehézségekkel tarkított év és a 2020-as választások után a magánszféra és az egész társadalom négy év politikai csendben reménykedett, ami alatt erőfeszítéseinket a gazdasági építkezésre és a közigazgatási reformokra összpontosíthatjuk” – fogalmazta meg az elmúlt időszakban kialakult kormányválság által megghiúsított reményeket az üzletemberek nyílt levele.

Mint a dokumentumból kiderül, az üzleti szféra legfőbb várakozásai között szerepelt az országos helyreállítási terv (PNRR) profi módon történő gyakorlatba ültetése, a bürokrácia felszámolása, a közigazgatás digitalizációja, az oktatási rendszer korszerűsítése, valamint a koronavírus-járvány hatékony kezelése. „Eltelt csaknem egy év a négyből, és nemcsak hogy nem történtek jelentős előrelépések, de ami elkezdődött, azt is meddő politikai csatározások akadályozták” – rója fel a nyílt levél, amelynek aláírói elhúzódo politikai válságra számítanak, „amelynek nem látszik a megoldása”, és ami miatt „nem lehet semmi fenntarthatót építeni”.

„Azért fordulunk önhöz, mivel az elnöki hivatalnak, élve az alkotmányos mediatori szerepével, előtérbe helyezve Románia érdekeit, kötelessége visszahozni a stabilitást és a politikumba vetett bizalmat. Ezt várják öntől ennek az országnak a polgárai, ezt akarjuk mi, a romániai vállalkozók is” – szögezi le a Romanian Business Leaders.

Negatív spirál. A politikai válság is gyengíti a lejt, az euró mára több bank árfolyamán is elérte az 5 lejt

ROS/STAN/ABOLCS

Variációk minimálbérre

» B. E.

„A minimálbérnek nőnie kell! Ez a mai háromoldalú találkozó következtetése” – jelentette ki kedd este Florin Cițu miniszterelnök azt követően, hogy a nap folyamán a kormány illetékesei találkoztak a munkáltatók és a szakszervezetek képviselőivel. A kormányfő Facebook-posztjában azt írta, „a szakszervezetek és a munkáltatók képviselői támogatják ezt az intézkedést, és ezért úgy döntöttünk, hogy október végére lesz egy világos képlet a minimálbér kiszámítására”. „Kiszámítható és átlátható képletre van szükség, hogy az emberek pontosan tudják, évente mennyivel nő a minimálbér. A kiszámíthatóság a kulcs” – fogalmazott Cițu. Raluca Tur can munkügyi miniszter szintén a Facebook-oldalán foglalta össze a keddi találkozó következtetéseit. „Az az egyezés született, hogy október végére el kell készülnie a minimálbér-emelésről szóló tervezet minden érintett fél által támogatott változatának” – írta, alá-

húzva, valamennyi fél egyetért abban, hogy a minimálbért növelni kell, illetve hogy az emelési mechanizmusnak objektív kritériumokon kell alapulnia, nem szabad többé politikai eszközként használni. Összegről vagy a minimálbér-emelés várható időpontjáról viszont sem a munkügyi miniszter, sem a kormányfő nem beszélt.

A szakszervezetek képviselői bruttó 250 lejes, vagyis nettó 143 lejes emelést kérnek – nyilatkozta kedd este Bogdan Hossu, az Alfa Kartell Országos Szakszervezeti Szövetség elnöke. Jelezte egyúttal, hogy a tárgyalásokon a munkügyi miniszter nem mondott sem igent, sem nemet a szakszervezetek kérésére. Mint ismeretes, a jelenleg hatályos törvények szerint Romániában háromféle minimálbér létezik: a „hagyományos”, amelynek bruttó értéke 2300 lej (nettó 1386 lej), a felsőfokú végzettséggel rendelkezők minimálbére bruttó 2350 lej (nettó 1413 lej), az építőiparban dolgozók minimálbére pedig bruttó 3000 lej (nettó 2362 lej).

Az újraindítás ára a magas infláció

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Magyarország mellett Közép- és Kelet-Európa más államaiban, Lengyelországban, Romániában, Litvánian és Lettországon is helyreállt már a gazdaság, míg a mediterrán országokban ez még sokáig várat magára – mondta szerdai közleménye szerint Nagy Márton, Orbán Viktor miniszterelnök gazdasági főtanácsadója.

A gazdasági szakember a Portfolio.hu pénzügyi konferenciáján hangsúlyozta, hogy a térség gazdasága túlzott eladósodottság nélkül, majdnem a teljes foglalkoztatottság fenntartása mellett nőtt. Az uniós helyreállítási alap (RRF) forrásaira itt van a legkevesebb szükség, gyorsan kinőhető a Covid alatt felhalmozódott adósság. A mediterrán országok viszont bajban vannak, adósságválságba kerülhetnek, főképp akkor, ha a fejlett országok jegybankjai elkezdik a szigorítást – tette hozzá.

Nagy Márton hangsúlyozta azt is, hogy a globális termelési láncok el-

» A főtanácsadó szerint most az látható, hogy az infláció magasabb ott, ahol a gazdaság alacsony munkanélküliség mellett gyorsan helyreállt. A vállalatok nem a munkaerő leépítésével, hanem a fogyasztói árak emelésével hozták helyre a profitabilitásukat.

akadása a nyugati-európai országokat nagyobb mértékben sújtotta, mint a térséget, belföldön pedig a hitelbőség a válság alatt is biztosította a lakosság és a vállalatok forrásellátottságát. Meltatta emellett a minisztériumok közötti munkát összefogó, gyors reagálású új intézményrendszert, az operatív törzsek munkáját is, amely a válságkezelést és az újraindítást irányította.

A főtanácsadó szerint most az látható, hogy az infláció magasabb ott, ahol a gazdaság alacsony munkanélküliség mellett gyorsan helyreállt. Az újraindítás ára tehát – mint fogalmazott – az infláció átmeneti megugrása. A vállalatok nem a munkaerő leépítésével, hanem a fogyasztói árak emelésével hozták helyre a profitabilitásukat. Az infláció átmeneti emelkedése nélkül tehát lassabban állt volna helyre a gazdaság, sok ember elvesztette volna a munkahelyét.

A jegybankokra vár az a feladat, hogy a helyreállítás árát, vagyis az inflációt újra csökkentsék – szögezte le Nagy Márton.